

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe unu an 12 fior., pe șese luni 6 fior., pe trei luni 3 fior.
Homfula și străinătate:
Pe an 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULU L.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

0 seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisori defrancoiz nu se primesc — Manuscrisuri nu se retrămfiu.

N° 214

Mercuri, 30 Septemvre (12) Octomvre.

1887.

NOU ABONAMENTU

la

„GAZETA TRANSILVANIEI.”

Cu 1 Octomvre 1887 st. v., se începe unu non abonamentu pe trilluniulu Octomvre, Novembre și Decemvre la care invităm pe toți onorații amici și sprijinitori ai foiei noastre.

Prețulu abonamentulu:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
pe trei luni 3 fl.	pe trei luni 10 francoi
„ șese „ 6 „	„ șese „ 20 „
„ unu an 12 „	„ unu an 40 „

Abonarea se pôte face mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Abonaților de pân'acum li-se recomandă a însemna pe cuponul numărulu fășiei sub care au primitu țiarul.

Domni carî se voru abona din nou să binevoescă a scrie adresa lămurită și a arêta și posta ultimă.

Brașov, 29 Septemvre 1887.

Toastul rostit de marele duce Nicolae, cel mai tînăr, în portul fraucesu alu Mărei Nordice, Dunkersque, a devenit o causă celebră a țilei. Întrêga țiaristică europeană îl comentează. Fiecare își țice, că cuvintele unui membru alu casei imperiale rusesci trebuie să fiă luate în serios și că prin urmare ele trebuie să exprime vederile ce domnesc la curtea din Petersburg.

A vorbitu marele duce Nicolae de simpatiile, ce le are familia țarului pentru Francia. Acesta în sine nu era ceva surprindetor, dăr elu a mai adaus, că se lucră în Rusia, ca să se nimicescă influința germană și ca la cârma statulu să nu mai fiă decât bărbați carî iubesc Francia, și mărturisirea acestă este fără îndoială de mare gravitate în împrejurările de față. Marele duce alu Rusiei, prin aceea că aprobă totodată în modu demonstrativ „pregătirile de rêsbnare” ale Francei, face Germaniei o declarare de rêsboiu indirectă și într'asta culminează totă însemnătatea politică a toastulu sêu.

Până adî încă nici una din foile oficiose rusesci nu s'a pronunțat asupra debutulu marelui duce. Probabil că mâne poimâne va apăre vr'unu comunicat, care să voescă a slăbi sensulu toastulu publicat mai întâiu în „Figaro” din Paris. Dăr în fondu nimic nu va puté schimba impresiunea ce a trebuit să o producă acestu toast mai ales în Germania. Aici încă mulți trăiau în credința, că vechile legături ale Germaniei cu Rusia se voru puté susține, dăr cu ore-carî modifiționul, și în viitoru. Astăđi trebuie să li-se deschidă ochii și acestora. Marele duce Nicolae a rēdicat vèlulu de pe ochii oporțunizilor arătându, că tendința curții rusesci de adî este cu totul ostilă Germaniei.

Acum se aduce în legătură toastulu din Dunkersque cu întrevederile dela Friedrichsruhe și cu nerealisarea întrevederii între țarul și împăratulu Wilhelm și unii cred că vorbele aspre ale marelui duce Nicolae au fost unu răspuns datu noiei lige germano-austro-italiane.

Acastă ligă — precum se asigură dsn tôte părțile — nu are scopuri agresive, ci este înființată numai și numai pentru susținerea păcii. Prințulu rusescu vine acum și nimicesce tôte speranțele de felulu acestă, declarându cu alte cuvinte că Rusia prepară rêsboiulu. Elu mai sfătuiesce pe Francesi de a nu precipita lucrurile, căci „în curēndu voru dispăre tôte piedecile” și atunci elu, marele duce, se va înrola cel dintâiu în armata francesă care va pleca la granița pentru a rêsbnare pe Francia.

Ceracteristicu e comentariulu ce-lu face „Vossische Zeitung” toastulu marelui duce Nicolae. Acestă foia găsesc, că în elu se cuprinde adevărata iconă a politicei țarului actualu. Dovadă

e modul cum sunt tractate adî provinciile baltice și biserica protestantă în Rusia. țarul Alexandru III. încă de pe timpul când era mare duce a interđis de a se mai vorbi în casa sa nemșese și țarul II, tatălu sêu, întrându într'o sēră la prințulu moștenitoru cu salutarea germană „Guten Abend,” a scos îndată rēdēndu o hărțiă de țece rible și a pus'o pe masă dreptu pedepsă, că n'a salutatu rusesce.

Marea încordare dintre Rusia și Germania, ce rezultă și din purtarea surprindetore a marelui duce Nicolae, se se fi produsu în urma unor documente, carî i s'au prezentat țarului cu privire la politica Germaniei în cestiunea bulgară. În urma acestă se se fi decis Alexandru III a nu mai visita pe bētrānulu împēratu germanu la Stettin.

De rēndulu acesta foile germane se arată multu mai liniștite asupra urmărilor eventuale ale acestei înăspriri a relaționilor cu Rusia și ceea ce-i liniștesce și le dă curagiu este rezultatulu întrevederii lui Bismark cu ministrulu Italiei Crispi. „După acestă întrevedere”, esclama „Vossische Zeitung”, „vorbirea marelui duce Nicolae este unu anachronismu”.

În adevēru pressa germană nu mai încetă de a-și arăta în modu demonstrativu mulțămirea, că cancelariulu i-a succedut a câștiga și pe Italia pentru combinaționile sale, și unele țiare mergu chiar până a susține că acum vecinii dela rēsăritu și apusu (Rusia și Francia) voru trebui să cedeze forței preponderante a ligei de pace și să-și impună răbdare.

Toastulu dela Dunkersque însē nu este de natură a justifica asemeni speranțe, ci pledază mai multu pentru casulu contrar. Cine scie, dēcă cuvintele rostite de marele duce Nicolae nu sunt primulu vuetu, care anunță apropierea furtunei!

In memoria lui Iacobu Mureșianu.

Redactorul „Gazetei Transilvaniei” a mai primit următoarele telegrame și scrisori de condolență:

Genevilliers (lângă Paris), 23 Septemvre 1887.

„Gazeta” imi aduce o tristă scire.

Bunulu d-tale părinte, vechiulu meu profesor și directoru, demnulu patriotu, aprigulu și neobositulu luptătoru alu Românismulu, omulu celu mai bunu, celu mai candidu, celu mai dulce cu toți aceia carî îl apropiu, sufletulu celu mai nobilu, Iacobu Mureșianu ne-a părăsit!

Totă suflarea românescă îl va plânge, dăr mai multu îl voru plânge aceia carî, avēndu fericirea de a trăi în intimitatea sa, au avut mai multu de câtu toți ocaziunea de a aprecia marile calități ale acestui distinsu bărbatu, și mai alesu blāndețea caracterulu sêu, nemărginita sa bunătate.

În timpul de șese ani, câtu m-a fostu profesor și directoru, am învățat a-lu cunōce și a-lu iubi, și astăđi imi pare că pierdu întrēnsulu unu adevēratu părinte.

Națiunea română plânge în Iacobu Mureșianu pe unulu din fii cei mai devotați. Eu, și mulți ca mine, mai plāngem încă și pe dascălulu neprețuitu, pe părinte nostru sufletescu, pe sfātuitorulu nostru luminatu.

Miile de scolarî ai gimnasiulu de stat din Brașov, alu cărui directoru a fostu Iacobu Mureșianu atâția mari de ani, nu pot să nu-și aducă aminte de bunătatea cu care erau tratați de demnulu lor profesor, de iubirea părintescă cu care îi încongiura directorulu lor. Și această solitudine pentru elevii sêi Iacobu Mureșianu o dovedea nu numai în clasă, dăr și afară din clasă. Pe toți elevii îi trata ca pe copii sêi.

Casa lui Iacobu Mureșianu era casa tuturor elevilor sêi. Ne duceam la dēnsulu ca la noi acasă și acolo găsiam primirea cea mai afa-

bilă, sfaturile cele mai înțelepte... cei sēraci dintre noi mai găseau și unu tacămu la ospitaliera lui masă și chiar unu pat și o sobă caldă.

Când se apropiu esamenele, Iacobu Mureșianu transforma casa sa în școlă. Într'unu modu cu totul desinteresat făcea cursuri de sēră convocându pe toți elevii sêi acasă la dēnsulu și dāndu-și astfel prețiosulu sêu timpu peste orele reglementare ale clasei, numai și numai ca elevii sêi să fiă bine pregătiți. Acestă e una din trāsurile caracteristice ale acestui omu de bine, care cu o rēvnă rară punea interesele elevilor sêi mai pre susu de ale sale proprii. Etă ce era dascălulu. Ori cine pôte deduce de aici ce era bărbatul politicu, patriotulu, țiaristulu.

Scumpe amici, sciu ce perđi și de aceea nici nu încercu a te consola. Totuși imi permitu a-ți țice:

Fii siguru, că Iacobu Mureșianu a părăsit această lume nu numai cu consciința împăcată, dăr chiar cu spiritulu liniștitu. Și scii de ce? Fiindcă scia că ducēndu-se lasă în locu-i pe un urmașu demnu de dēnsulu: pe d-ta!

Intăresce-ți dăr inima ca să poți continua opera lui Iacobu Mureșianu și toți Românii te voru binecuvēnta.

Primesce o frățescă sērutare dela alu D-tale devotatu

A. Ciurcu.

Sibiu, 26 Septemvre (8 Octomvre).

Primesce te rog și din parte'mi, deși întârđiatu, dăr nu mai puțin sincera mea condolență pentru perderea pre iubitului țeu tată și vechiu amic alu familiei nōstre. Acum dēnsulu odihnesce după o lungă viață de abnegațiune, muncă grea și luptă neîntreruptă. Esemplulu sêu urma-vom și noi până la fine.

Ieronim G. Barițiu.

Făgăraș, 21 Septemvre (2 Octomvre).

Primesce sincera espresione a condolinței și adēcū simțitei mele dureri pentru perderea scumpulu țeu tată, a vechiulu meu profesor, care atâta în, câtu și afară de școlă, fără cruțare de timp și sănătate, cu abnegațiune de sine trecēndu peste interesele familiei sale a sacrificat totu pentru creșterea și fericirea tuturor acelor fii ai națiunei sale, carî au avut norocire a intra sub scutul sêu părintesc.

Dorința lui neimpăcată a fostu creșterea de fii simțitori și luptători pentru națiune și bărbați erudiți, zeloși și bravi pentru stat și patriă.

Repausēză în pace și liniștitu bunule profesor, că cuvintele și sfaturile tale voru fi eternizate în pepturile nōstre și faptele tale voru servi de modelu din generațiune în generațiune.

Jovianu Th. Stoica de Viștu, jude regiu în pensiune.

Câmpeni, Munții apuseni, 24 Sept. (6 Oct.).

Primiți sincere condolențe pentru perderea scumpulu vostru părinte și mare patriotu.

Teofilu C. Gerasimu.

Voila, 23 Septemvre (5 Octomvre).

Doi lucēfēri au dispărut de pe orizontulu Românismulu, aprōpe în același timp. Națiunea întrēgă jelesce. Mare e durerea și ireparabilă e pierderea familiei Vōstre, dăr mai mare e golulu ce-lu simte națiunea română, pentru binele căreia a muncit cu o rară abnegațiune și bărbăția o jumătate de veac fericitul vostru părinte. Māngăiați-vē însă, că elu n'a murit, elu a trecut la nemurire, căci memoria lui va fi eternă. Urmați-i cu credință și națiunea română vē va binecuvēnta. Impărtășesc și eu durerea familiei Vōstre și a națiunei române pentru pierderea bravulu anteluptătoru naționalu Iacobu Mureșianu, și depun o lacrimă ferbinte pre mormēntulu Marelui dascălu.

miculu dascălu
Georgiu Dobrinu.

Șiardă, 26 Septembrie (8 Octombrie.)

Vestea morții bunului vostru părinte și ilustrului publicist român a pătunsu deodată toate inimile omenilor de bine. Din celea mai depărtate locuri vi s'au adresat cuvinte prețioase de mângâiere. Balcanul și Carpatul, Istrul și Tisa, Murșul și Oltul și-au trimis prin fi lor, cuprinse fiind de jale, celea mai sincere condolențe.

Deși în ceasul alu unsprezecelea, în fața mormântului celui mai vrednic bărbat, înduioșat de nereparabila pierdere ce ați îndurat dicit:

Ideile răspândite de Iacob Muresianu în decursul unui jumătate de veac și sădite cu atâta înțelepciune în inimile române, au prins și voru prinde adencă rădăcini; vlăstărit'au și voru vlăstări mai mult, căci péna lui a eređit'o o mână dibace, o forță bine cunoscută întregi sufleti românești; cu mórtea lui ea nu s'a frântu, ci mai vartosu a căpătat o nouă putere de viață care se jertfese pentru noi toți cei asupriți de mâna și forța deprimătoare de dreptu a dușmanului.

Inspirați de ideile marelui Iacob Muresianu, aprigul apărătoru alu românismului, vom continua a merge pe calea bătută de densusul fără leac de șovăire, căci elu n'a murit, elu trăese veghiându colo de sus cu ochiu pururea viu asupra pașilor noștri și rugându pe Dumnezeu popórelor, ca se ne croiască o sorte mai bună.

Traianu.

Afacerea școlii de fete din Sibiu.

In urma articolului apărut în „Tribuna,” și pe care l'amu reproducu în parte în numărul de eri alu „Gazetei,” „Reuniunea femeilor române” din Sibiu a adresat redacției „Tribunei” ca răspuns la acel articolu estrasul procesului verbalu alu comitetului, incheiat în această afacere și care e următorul:

Extrasu

din procesul verbalu luat în ședința a VIII. a comitetului „Reuniunii femeilor române din Sibiu”, ținută în Sibiu la 4 Octombrie 1887.

Presidentă: Maria Cosma; Notar ad hoc: Nicanor Frateș; Membri: Badila Ioana, Crișan Maria, Ghib Ana, Moga Ana, Popescu Elena, Russu Alexandra și Toma Anastasia; Bărbați de încredere: Cosma Parteniu, Popescu Ioan și Frateș Nicanor.

Nr. 65.

Domna Ana Moga își ține de datorință a atrage atențiunea comitetului asupra articolului publicat în ziarul „Tribuna” Nr. 213 din 22 Septembrie (4 Octombrie) a. c. intitulat „Crisa școlii de fete din Sibiu” și sub scris de d-lu Ioan Slavici.

Modul, în care tractă d-lu autoru pe acea parte a societății române din Sibiu, care a înființat școlă de fete a reuniunii noastre, precum și pe însași școlă reuniunii, la care și densusul a ocupat în trecut un post de învățător, er consorta d-sale a fostu dela început până în anul trecut directoră, — a trebuit să îndigneze pe ori și-care om cu simțu curat, care nepreocupat se interesă de educațiunea fetitelor române.

Noi scim cu câte greutate am înființat și susținem școlă Reuniunii noastre, pe care am păzit'o și o păzim ca pe lumina ochilor de ori-ce inriurinte stricaciose, la care ne-am dat și ne dăm copilele noastre ca se capete o instrucțiune și educațiune solidă românească, nisuinu-ne ca se o prevedem cu puteri didactice eminente.

Dela început și până în ziua de astăzi s'a bucurat școlă noastră de cea mai bună reputațiune, nici noi n'am observat în școlă, nici direcțiunea nu ni-a raportat, der nici din gura copilelor noastre n'am auzit, că în școlă noastră ar exista un spirit de persecuțiune între eleve, că copilele ar fi înlumurate ș. a., și ađi ca dia senin ne pomenim, că din incidentu străin de reuniunea și de școlă noastră, ni-se presentă prin d-lu Slavici școlă ca unu institut primejdiosu pentru Români.

In articolu susprovoctu între altele se afirmă: că școlă noastră s'a înființat pentru „domnișore” luându în batjocură numele „domnișore” garnisit în mai multe locuri cu „fumuri aristocratice”, pre când „forte multe din aceia, cari au contribuit pentru înființarea și susținerea acestei școle voiau să aibă o școlă de fete, care n'au pretenți de a fi „domnișore”:

că corpul didactic n'a consimțit cu direcțiunea a instrui „Domnișore”, — der între corpul didactic și între „reuniunea”, carea întreține școlă, „nu pute să existe convenia înțelegere”, pentru că: pe când membrii corpului didactic ar fi dorit ca se propage prin școlă unu spirit mai democratic, „reuniunea” ținea taxele lunare se fiă mai măricele, pentru ca se nu între prea multu „plebe” în școlă;

că cele câteva fete de țeran, care îndrăsniseră să între în școlă de „Domnișore” erau isolate, chiar persecutate de colegele lor, încât în cele din urmă au părăsit școlă tote afară de una;

și în fine: că „furmurele bolnăviciose și urite” insușite în școlă noastră au intrat și în școlă înființată de „Asociațiune” și în internatul ei, ceea ce pentru acel institut formeză „un defect de nascere.”

Insulte mai grave și mai nemeritate ca acestea nu se pot face unei reuniuni de femei, carea ca a noastră cu zel nisuesce la realizarea celui mai sfânt scopu.

Deorece Domna Moga, carea dela început este membru alu acestui comitetu, n'are scire că ar fi existat, seu că ar exista vre-unul din relele amintite la școlă reuniunii, — întreba, decă au celelalte domne din comitetu scire de aceste scaderi, și în special, decă a intrat la comitetu vre-unu raportu dela direcțiunea școlii, în care se fi fost descoperite rele e, de cari scrie acum unul din foștii învățători?

Noi am angajat cu totă încrederea de directoră și profesora la școlă noastră pe d-șora Eleonora Tănăsescu, astăzi domna Slavici, crescută în „Asilul Elena Domna”, er' de învățători pe dd. Dr. D. P. Barciand, Dr. I. Crișan, I. Slavici și M. Voileanu, toți puteri escelente didactice.

Ne-am pus totă încrederea într'ensii, și ne-am concredut lor instruirea și educarea celui mai scump tesaur ce-lu avem, a copilelor noastre, fără ca se le fi impus vre-o direcțiune.

Nu ne indomim, că acestu corp didactic, decă ar fi intimpinat în școlă noastră relele de cari vorbesce acum d-lu Slavici, și-ar fi făcutu datorința ca se le vindece, și în casu de lipsă se ceră intervențiunea comitetului, — n'au făcut'o însă, pentru că n'au existat acele rele.

Domna Moga dec propune: ca comitetul să se pronunțe asupra insultelor cuprinse în articolu amintit. După o dezbateră mai îndelungată, comitetul în unanimitate ia următorul

CONCLUSU:

Comitetul constată: că niciodată nu i-a venit la cunoștință, nu dela „forte multe”, der nici chiar dela unul din aceia, cari au contribuit pentru înființarea și susținerea școlii Reuniunii, că ar dori, ca școlă de fete să fiă condusă în altu spirit, decât cum spre mulțămirea generală este ea condusă dela înființarea ei până în ziua de astăzi; că niciodată corpul didactic nu și-a manifestat, nici în scris nici cu cuvântul, nemulțămirea cu conduita copilelor din Sibiu, cari au frecventat școlă; că nu s'a ivit nici unu casu, în care s'ar fi manifestat vre-o neînțelegere între corpul didactic și între „Reuniune”.

că n'are scire de nici unu casu, că vre o elevă, copilă de țeran, se fi părăsit școlă „Reuniunii” din motiv, că ar fi fost izolată seu persecutată de către copilele dela oraș, — scie însă casul când corpul di-

didactic chiar din copilele de țeran a eliminat din motive de disciplină;

că didacticul de 3 fl. pe lună nu s'a fixat cu școlă, ca se nu între prea multu „plebe” în școlă, ci de o parte pentru că budgetul școlii a reclamat această taxă, de altă parte pentru că și la alte școlă private din Sibiu a fost introdusă totă această taxă; er când a fost posibil, și anume dela începutul anulu școlar 1886/7 didacticul s'a redus la 2 fl pe lună, egal cu cel dela școlă „Asociațiunei”;

că portul țărănescu este admis și bine primitu la școlă „Reuniunii”, au fost și sunt și astăzi eleve în port țărănescu și unde au fost necesar li s'a făcutu înlesniri ca se pōtă cerceta școlă;

că prin urmare tote aserțiunile d-lui Ioan Slavici, cuprinse în articolu intitulat: „Crisa școlii de fete din Sibiu” publicat în „Tribuna” Nr. 213, din 22 Septembrie (4 Octombrie) a. c. sunt lipsite de adevăr.

Cu mare durere ia act comitetul de acel articolu, aptu numai de a compromite bunul nume alu școlii române de fete, și de a însufla îngrijiri nemotivate părinților, cari își dau fetele la acea școlă, — și tote învinuirile ce se fac în acel articolu la adresa întemeietorilor, susținătorilor și elevelor, care frecventă școlă Reuniunii, le declară de *insulte nemeritate și nesocotite*.

Biroul este însărcinat a comunica acestu concludu cu ziarul „Tribuna” pre lângă rugarea, ca se-lu publice drept răspuns la articolu, ce l'a provocat.

Verificat în ședința comitetului din 23 Septembrie (5 Octombrie) 1887.

Nicanor Frateș m. p., Maria Cosma m. p., notar ad-hoc. presidentă.

SCRILE ȚILEI.

Precum i se raportează lui „Pester Lloyd”, comanda gendarmeriei din Chichinda mare a primitu invitarea telegrafică din partea primăriei comunale din *Beșineul vechiu*, comit. Torontalu, să trimetă imediat 25 gendarmi, deorece a izbucnit acolo o revoltă a țeranilor din cauza împărțirii câmpului. Stăpânirea ungurască n'are decât să se „felicite” cu asemenea succese!

—x—

„Kronstädter Zeitung”, luându notă despre *fapta pașalicăscă din Bistrița* cu brănele românești, întreba cu dreptu cuvânt: „Trăim într'unu stat de drept europeanu ori într'o dispoziți centrală-asiatică?”

—x—

Cetim în „Curierul financiaru” dela 9 Octombrie n.: „Se scie, că de când s'a înființat *Domeniul Coronei* și înainte de a începe ori-ce altă îmbunătățire, grija cea dintăiu a administratorului acelui Domeniu a fost îndreptată din ordinul M. S. Regelui României asupra bisericii și a școlii. Intr'adevăr, biserică nouă s'au clădit, altele s'au reparat, și tote au fost îndrestrate cu obiectele sante trebuincioșe cultului; 18 școli, din cari 9 au fost clădite din nou și într'unu modu forte frumos, se află în ființă pe diferitele moșii ale Domeniului. D-lu administratoru I. Kalinderu a inaugurat în aceste ultime dece zile două din aceste școli, una pe Domeniul Sadova, aprupe de Bechet, și alta la Bușteni, aprupe de Sinaia. Inaugurarea acestei din urmă s'a făcutu în mijlocul unei populațiuni număruse de săteni din localitate și în fața multor persoane, care se mai aflau la Sinaia și prin împrejurime.”

—x—

D lu *Ionu Ștefănescu*, locotenent în artileria română, ne face cunoscută căsătoria sa cu d-șora *Anna D. Paulianu*, din Craiova. — Felicitări călduroșe tinerei părechi!

—x—

Fostul candidat *antisemitic* alu cercului Neutra

FOILETONU.

APĂRAREA TRANSILVANIEI

contra

ROMÂNIEI ALIATĂ CU RUSIA.

(Urmare.)

Feliul fortificației Sibiului în trăsuri generale.

Deorece, după eventualitățile rășoiului, însemnate forte române din trecătorea *Turnului roșu*, dinspre *Brașov*, dela *Sighișora* pe șoseaua dela *Nocriș*; în fine, din *Mediaș* prin *Șeica mare* se pot îndrepta asupra Sibiului, tote aceste linii de comunicați trebuiesc închise; asemenea ar trebui închisă și șoseaua spre *Alba-Iulia* ca unica liniă de retragere în casul când armată română, atacând dinspre Nord, Nord-Est seu Est, ar determina pe apărător să evacueze tabăra întărită dela Sibiu. Tote aceste șosele trebuiesc barate prin grupe de forturi și baterii permanente legate între densesle (grupele) în modu corăspunzător.

Tabăra întărită dela Sibiu fiindu destinată a primi și adăposti, la casuri date, grosul trupelor de apărare a *Transilvaniei* pe unu timp mai îndelungat, urmăz ca ea să apere și să asigure unu spațiu destul de întins; de aceea trebuie că fortificațiunile Sibiului să fiă cât se pōte mai depărtate de oraș și anume: Contra ecătorei dela *Turnul roșu*: pe liniă *Tălmăcelu—Ver-*

fulu Măguri pentru închiderea defileului; pe șoseaua *Brașovului*: înălțimile dela *Brad* (*Gireslău*) (pentru bătărea podului de peste *Olt*) și *Coma delului Corneile* d'asupra *Săcălatei*; pe șoseaua *Nocrișului*: înălțimile dintre *Roșia și Cașolău* (*Casholt*); pe șoseaua *Mediașului*: dealul *Ștejarilor* d'asupra satului *Șura mare* și *coma Gorganului* la *Noril de Oca Sibiului*; pe șoseaua *Alba-Iulia*: dealul *Săcelului* și înălțimile (*Verul* Măgurei) dela *Mag*.

Pe lângă acestea ar mai trebui construite, la puncte anumite, *blohausuri* (*Blockhaus*) cari să închidă tote drumurile, plaiuri e mai însemnate din munții dintre șoseaua *Alba-Iulia* și *Turnul roșu*.

Decă armata română ar înainta numai în una din aceste direcțiuni și cu forte secundare, atunci grupa destinată să apere Sibiul trebuie să înainteze până la liniă respectivă, indicată mai sus, pentru ca se și pōtă rădima cel puțin una din aripele sale, decă nu și ambele aripi, pe unu uvragiu permanent. Ca puncte intermediare, ar mai trebui să se construeze retransamente pasagere printre uvragele permanente.

Câte-va cuvinte asupra importanței, ce ar căștiga cetatea *Alba-Iulia* în casul unui rășoiu contra Românilor, decă ea s'ar mări prin construirea de forturi detașate.

Actuala cetate de depositu, *Alba-Iulia*, este situată pe liniă cea mai importantă, adică pe obstacolul

celu mai însemnat alu *Transilvaniei*, pe riu *Murșu*, în același timp și pe șoseaua mare din valea acestui riu se duce la *Arad* spre *Ungaria*. Prin pozițiunea sa geografică, această cetate pōte deveni obiectivul operațiunilor unei invasiuni inamice din *România*, der fiindu că ea este construită în partea de Vest a *Transilvaniei* și la o depărtare numai de 90 kilometri de frontaria *Ungariei*, cetatea *Alba-Iulia* nu va pōte juca unu rol mai multu seu mai puțin importantu, decât atunci când inamicul venind dinspre frontul de Est seu din partea de Est a frontului de Sud, ar năvali cu grosul seu în valea *Ternavei mari* și astfel înaintându, s'ar fi apropiat de sfera de acțiune a acestei cetăți.

Deși cetatea *Alba-Iulia* include directu liniă de comunicați ce vine pa *Jiu* prin trecătorea *Vulcanului* seu *Surdacului*, și prin valea *Streului* dă din valea *Murșului*; deși stă în legătură directă cu granița română prin calea ferată *Alba-Iulia-Simeria-Petroșani* încât pōte ajuta repede și siguru pe apărătorul acestor trecători, totuși cu greu se pōte admite că *România* se voru decide să înainteze cu forte însemnate pe aceste locuri, din cauză:

- 1) că lângă graniță, comunicațiunile și cantonamentele sunt forte rele;
- 2) pe de altă parte chiar suposându, că inamicul, basat pe superioritatea sa numerică, va opera pe liniă duble îndreptându-și atacul principalu asupra *Brașovului*.

profesorul de universitate Dr. August Lubrich, și fostul candidat antisemitic al cercului Szekes, profesorul de gimnasiu Franz Tomor au fost concediați de ministrul Trefort pe timp nedeterminat. — Cu alte cuvinte, sângele apă nu se face!

—x—

La universitatea ungară din Clușiu s'au înscris pe semestrul I din anul acesta 522 de ascultători. Din aceștia 243 sunt juristi, 140 mediciști, 61 filosofi, 45 farmaciști și 33 la științele naturale. Față de anul trecut numărul total al studenților dela universitate s'a sporit cu 23. A scăzut numărul jurisților cu 10; s'a înmulțit numărul mediciștilor cu 14.

—x—

Reuniunea economică a comitatului Mureș-Turda face cunoscut, că în 5 Octomvre se va deslădi expoziția de vite în comuna Săbediu, nu departe de Tergul-Mureșului.

—x—

În Alba-Iulia a murit dâtele acestea Nicolae Draga în etate de 102 ani. În viață s'a luptat cu mare miserie. Mărtea l'a ajuns fără a fi bolnav.

—x—

S'a pus în perspectivă introducerea organelor în sinagoga iudovăscă din Alba Iulia. În scopul acesta s'au colectat prin subscrieri benevole 5—600 fl. abia în decursul de 2 zile. Acesta este primul casu aici că se introduc organele în sinagogă.

—x—

Gendarmii ungurești, când au de a face cu Nemaghiari, nu folosesc decât glonțul. Unu casu recent s'a întâmplat între Slovaci la sfârșirea unei biserici în Ungereigen (Magyarfalva) lângă Angern. Întâmplându-se unu excesu, gendarmul ce era de față trase unu glonțu unui sermanu fecloasă slovacu, anume Anton Linia, glonțul pătrundând prin corpul acestuia, intră apoi în șoldul unei fete de 16 ani Elisabeta Budova. Poporul se aruncă asupra gendarmului, îi luă pușca, er pe alu doilea gendarmu îl râniră greu, lovindu-l cu patul pușcii și cu topore, așa că se luptă cu mărtea. Pușcile ambilor gendarmi fură făcute țanduri. Poporul e forte iritat. Au sosit optu gendarmi chemați telegrafic. Foile ungurești, între care și „Pester Lloyd“, dau dreptate totu gendarmilor; nici nu ne așteptam la altceva. De multu Nemaghiarii nu mai au dreptate.

„Foia bisericească și scolastică“ este numele noului organu alu provinciei metropolitane gr. cat. de Alba-Iulia și Făgărașu, ce apare în Blașiu la 1 și 15 s. n. a fiă-cărei luni. Foia acăsta suplinese locul „Foiei bisericesci“ și „Foiei scolastice“ ce apăreau totu acolo, de aceea este împărțită în 2 părți: Partea bisericească și Partea scolastică, ambele în mărime de câte o colă 4° pentru fiă-care număr. Noua foia are unu program mai variat ca foile de mai nainte; stilu plăcutu și ortografiă etimologică mai moderată. Redigiarea este concepută unui consorțiu, care este împărțit în 2 secții: pentru partea bisericească și pentru partea scolastică. Fie-care secțiune își alege Redactorul său pe câte unu periodu de 3 ani, primindu fiecare remunerațiune de câte 250 fl. pe an. Pe primul periodu s'a ales redactoru pentru partea bisericească d-lu canonicu dr. Ioan Rață, er pentru partea scolastică d-lu profesoru Alexandru Uilăcanu. Proprietarul și editorul este tipografia seminarială din Blașiu. Colaboratorilor li-se plătesce de colă tipărită 25—30 fl. pentru lucrări originale, 20—

lui; er pe celu secundar — executat de corpul 4-lea de armată (lași) — asupra frontului de Estu seu mai probabil încă pe la Turnul roșu, executându-lu corpul 1-iu de armată (Craiova) în ultimul casu, acestu corp de armată nu va detașa în trecătorile Vulcanului și Sărducului (75 kmtr depărtare de șosea Turnul roșu) decât micu corpuri de recunoșcere, cu deosebită însărcinare a distruge calea ferată Alba-Iulia-Aradu.

Să examinămu der, ce influență pote exercita Alba Iulia asupra liniilor de operațiune suposate ale armatei române.

a) Linia principală de operațiune a armatei române fiindu probabil prin Brașov în valea Târnavei mari și dela Teușu în valea Muresului prin Aiud-Turda la Clușiu, este evidentu că acăsta linia de operațiune d'abia dela Teușu în jos se apropia de sfera de acțiune strategică a cetății Alba Iulia. (O acțiune ofensivă din partea Albei-Iuliei ar amenința forte multu flancul și spatele, periclitând și linia de retragere a Românilor cari ar înainta prin Teușu). Așa der, în casul de față influența cetății Alba-Iulia nu se pote simți decât atunci, când armata română va fi isbită a respinge pe apărătorul Transilvaniei până la Mureșu, adică, când elu va fi devenit stăpân pe cea mai mare parte a Transilvaniei.

b) Alba-Iulia este situată la 90 kmtr depărtare

de trecătura Turnului roșu, seu mai precisu vorbindu, la 67.5 km. depărtare de Sibiu, capitala Transilvaniei, ceea ce face trei marșuri obicnute seu două marșuri forte mari din cauza terenului undulat pe care duce șosea, prin urinare, sub raportul depărtării, precum și a pozițiunii geografice și decă mai suposăm și o garnisonă ofensivă destul de tare, cetatea Alba-Iulia este în stare să acționeze contra flancului și spatelor unei colone române, care năvălind prin Turnul roșu ar înainta prin Sibiu în valea Târnavei mari în direcția Copșei mici.

Er decă presupunem că raportul numericu alu forțelor de apărare a Transilvaniei este cu totul nefavorabilu, atunci credem impracticu, de nu și imposibilu, a se dota din capul locului cetatea Alba-Iulia cu o garnisonă ofensivă numerosă; pe lângă acăsta armata română odată stăpană pe Sibiu și fortificându și pozițiunea de pe dealul Săcelului va fi în stare a infrange, cu puține forțe, ori-ce întreprindere ofensivă ce garnisona din Alba-Iulia ar încerca contra Sibiului seu contra liniei de operațiune din trecătura Turnului roșu.

(Va urma).

Din afară.

Ministrul afacerilor străine alu României, d. Pherekyde, trecându prin Viena, a făcutu în 8 Octomvre n. o vizită destul de lungă contelui Kalnoky. Ministrul român s'a întors a doua zi la Bucuresci.

Oficiul „Dresner Journal“ scrie în privința călătoriei lui Crispi și a articolului din „Nord Allg. Zeitung“: Unu viitoru nu depărtat va arăta că misiunea lui Crispi a fostu importantă și că rezultatul înțelegerii mai de aproape cu Germania a fostu binefăcătoru pentru ambele țeri și pentru toate statele Europei, care stau cu o indignare morală și politică față de o politică răboinică aventuriasă și capricioasă.

Diarele ruse, din incidentul întrevederii d-lui Crispi cu prințul de Bismarck, constată că Germania trece fășișu în tabăra vrăjmașe Rusiei. Ele adaogă, că Rusia rămâne liberă d'aci înainte să lucreze conformu intereselor ei, și speră că toate celelalte state ale continentului voru profita de acăsta libertate de acțiune. Ele constată amicitia ce există între Franța și Rusia, amintescu trecutul istoric alu Danemarcei și menționează pericolul seriosu ce amenința România, Serbia și Grecia în casul când egemonia austriacă s'ar produce în Balcani.

Slawicow, partisanu alu lui Karawelow, a datu o proclamațiă către partizanii săi, în care atacă violentu și insultătoru pe guvernul bulgaru și Corona și dice, că toți alegătorii trebuie să ia parte la alegeri, spre a condamna actele, îndeplinite de unu an de către cei cari stăpânescu Bulgaria și a lucra pentru a se scăpa de adevărații dușmanii ai patriei.

Diarul bulgaru „Libertatea“ dice că locuitorii din Sofia s'au dus să rōge pe ministrul Stambulov să espulseze din capitală două seu trei persoane cunoscute de a fi plătite de d. Radoslavoff pentru a sluji de bătăuși. D. Stambulov le făgădui și aceste măsuri fură luate. Același diaru tratăza pe Metropolitul Clement de trădătoru, recunoscutu ca unu vrășmașu alu libertății și alu independenței Bulgariei. Același diaru vorbește asemenea de negocierile Turciei cu Rusia; dice că Rusia lucrează în scopul de a stabili în Bulgaria unu prințu, care să fiă unu simplu guvernatoru generalu, der că Turcia nu pote să dorască a vedé Rusia aplicându planurile sale în peninsula Balcanică. În ori-ce casu, dice organul citat, trebuie să se scia odată pentru totdeuna, că Bulgaria nu va părăsi pe prințul său și că Bulgarii nu voru încredința destinele patriei unui comisaru rusu, ceea ce ar avé de rezultat a pune Bulgaria în foc și a provoca explosia unui răboiu civilu.

Mulțamită publică.

Comitetul parochial alu bisericii SS. Archangel din Satulungu aduce prin acăsta mulțamită generoșilor donatori, cari înțelegându despre starea critică, în care se

ală școala noastră, s'au grăbitu a ne veni în ajutoru prin contribuiri benevole:

Lista nr. 14. Colectoru: d-lu Neculai St. Pană: Ateneul din Bărlad 30 lei, Dr. Codrescu 20 lei, P. Chenciu prof. 20 lei, Maioru Sterea 10 lei, căpitanu V. Manoliu 6 lei, G. S. Sturza 5 lei, D. Mironescu 5 lei, D. Mateescu prof. 5 lei, T. Găulescu prof. 5 lei, G. Albu diaconu 20 lei, Arhitectu Pamfilie 20 lei, G. Onișoru 5 lei, L. Bistrițianu 20 lei, P. Docanu 6 lei, C. D. Slobodeanu prof. 5 lei, Dr. G. Calabă 20 lei, Ioanu Gălinu prof. 5 lei, S. M. Haliță 5 lei, G. Constantinescu Râmnicăneanu 5 lei, L. Kârjescu*) 10 lei, D. Clodeanu 5 lei, Neculai St. Pană prof. 40 lei, Ioanu Popescu prof. 20 lei, Ioanu Epureanu 10 lei, D-na Clementa L. Costache 40 lei, Stroe Belloescu 40 lei, Duțescu Ioanu 4 lei, Iancu Moldoveanu cofetaru*) 5 lei, Veterinar D. Chiru 5 lei, Ianole Teodoru 5 lei, Baiulescu 20 lei, Petru Gheorghiu*) 5 lei, Oprea Poenaru 20 lei, Iacobu Ferhat 10 lei, H. Teodorescu 4 lei, N. Vasiliu*) 4 lei, G. Vidra 5 lei, N. G. P.*) 5 lei, G. Stoescu 5 lei, A. Hincă 5 lei, Elie I. Șuşue 5 lei, Hagi Stoianu, Neculai 5 lei, Vasile Dan 2 lei, D. Constantache 5 lei, Nimenea 2 lei, Marcelu 5 lei, Costache Haraga 2 lei, Abr. Hovsripanu 2 lei, Stf. Gheorghiu 1 leu, căpitanu Popazu*) 4 lei, Grigore Stamatescu 4 lei, Vasile Crăescu*) 4 lei, V. G. Diaconescu 5 lei, Stamatiu D. Institutoru 1 leu, Anonim 1 leu, Dna Ana Colonelu Lupascu 20 lei, N. Nicorescu 5 lei, A. G. Caloiu 4 lei, T. V. Ioanu 3 lei, Dr. Abaza 2 lei, E. Brukner*) 5 lei, Gr. Drăghescu 2 lei, G. M. Barbu 2 lei, D. Constantinescu 1 leu, D. Vasiliu libraru 2 lei, G. Ghimbășianu*) 5 lei, Vladu Beloiu*) 5 lei, I. Cortojanu învățătoru 1 leu, S. B. Patriciu învățătoru 2 lei, I. Mironescu învățătoru 1 leu, R. B. Pitișu 2 lei, S. Dobreanu 2 lei, Dr. Manicea*) 20 lei. Totalu 616 lei.

(Va urma.)

Insciițare.

Dela onor. Direcțiune a gimnasiului din Blașiu primim cu nr. 49 ex 1887/8 gimn. următorea insciițare:

Onorată Redacțiune! În urma relațiunii îmbucurătoare a medicilor din locu, că nici în Blașiu, nici în giur, nu mai sunt casuri de „diphtheritis“. Oficiul pretorialu cu data 9 l. c. Nr. 2689 incunosciițază subscrișia direcțiune, că de astăzi se potu începe prelecțiunile la toate instituttele din locu, cu singura excepțiune a școlilor primare. — Vē rogū der în interesul publicu, să dați locu în prețuita-vē foia următorului

Anunțu.

La gimnasiul superioru gr. cat. din Blașiu se voru reîncepe prelegerile Vineri în 21 l. c. st. n. Tinerimea inscrișă la acestu gimnasiu grăbescă a se reintorce la școlă de timpuriu, ca pe terminul indicat să fiă la ore.

Antoniu Vestemearu
canonicu, directoru gimnasialu.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a Gaz. Trans.)

LIPSCA, 11 Octomvre. — Socialistul Neve a fostu condamnatu la 15 ani închisore corecțională.

PARIS, 11 Octomvre. — Din cercetarea contra generalului Kaffarel rezultă, că suntu amestecate în înșelătoria cu ordinele și alte persoane. (Generalul Kaffarel, subșefu alu statului majoru generalu francesu, a comis înșelătoria cu decorațiunile pentru persoanele civile, vândându-le pe bani. Afară de acăsta e bănuitu că a vândutu lui „Figaro“ planurile de mobilizare a armatei franceze. Generalul e destituit și datu în judecată. — Red.)

SOFIA, 11 Octomvre. — Alegerile au eșit favorabile guvernului. Cu totul sunt aleși 30 Zankoviști. În urma celor mai nouē raporte, nici Zankov, nici Radoslavov n'a fostu alesu. Stambulov a răspunsu, cu ocaziunea manifestației ce i s'a făcutu eri de alegători, că afară de câteva localități, unde alegătorii au fostu cumpărați de unu guvern din afară, rezultatul alegerilor e favorabilu guvernului. (În Plevna, în circumscripțiunile rurale din Orchovița și Kutlovița, la Bresnik, Gabrova și Orkos, au fostu tumulte și încăerări sângerose. Atâta se scie până acum. — Red.)

DIVERSE.

Bulbuc de aur. — În minele de aur dela Salky-gull din Australia s'a aflatu o bucată de celu mai curat aur, care cumpănesce 51 funți și este prețuită în 2600 funți sterlingi.

Logodnă. Bravul învățătoru din Vășcău d-lu Vasile P. Sala în 21/3 Septemvre a. c. și-a fidanțat de fiitore soțiă pe amabila d-șoră Iuliana Micula, fiica pretului gr. or. Ioanu Micula din Poiana (comit. Bihoru) Incununeze cerul cu fericire părechia nouă! — C. L.

*) Semnul acesta însemneză: neincasați.

Editoru și redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Cursul la bursa de Viena
din 8 Octomvre st. n. 1887.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Rentă de aur 5%, Rentă de hârtie 5%, Imprumutul căilor ferate ungare, etc.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Bonuri croato-slavone, Despăgubire p. dijma de vin, Imprumutul cu premiu ung., etc.

Bursa de Bucuresti.
Cota oficială dela 26 Septemvre st. v. 1887.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Renta română (5%), Renta rom. amort. (5%), Renta convert. (6%), etc.

Cursulu pieței Brașov
din 19 Octomvre st. n. 1887

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Bancnote romănesci, Argint românesc, Napoleon-d'or, etc.

Publicațiune.

Subsemnații proprietari de omnibus în urma învoielei stabilite între dênșii aducă cu onore la cunoștința m. o. publică, că cu începere dela 3 Octomvre a. c. amă efectuată transportul de persoane între Brașov și Satulungu în modul următoru:

Plecarea din Satulung

în fiă-care și dela biserica romănescă de susă

Dimineața:

Table with 2 columns: Time and description. Includes primul omnibus la 6 ore, alu doilea ,, ,, 7 ,, , treilea ,, ,, 8 ,,

După prânđu:

Table with 2 columns: Time and description. Includes primul omnibus la 1 ora, alu doilea ,, ,, 2 ,,

Plecarea din Brașov

în fiă-care și din strada neagră dela hotelurile „Osmanu pașă,” și la „doi porumbi“

Dimineața:

Table with 2 columns: Time and description. Includes primul omnibus la 8 ore, alu doilea ,, ,, 11 ,,

După prânđu:

Table with 2 columns: Time and description. Includes primul omnibus la 2 ore, alu doilea ,, ,, 4 ,, , alu treilea ,, ,, 6 ,,

Taxe de persoană: Satulungu—Brașov, locu internu 30 cr., locu esternu 20 cr. Satulungu — Dêrste séu Brașov — Dêrste: locu internu 20 cr., locu esternu 15 cr.

Recomandămă această întreprindere a noastră modificată după trebuințele m. o. pasageri.

Cu înaltă stimă

Ioan Vereș Bartsa, Petru Șanec, Stefan Daniil Giro, Samu Czimbor.

Avisu d-loru abonați!

Rugămă pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postală și numerii de pe fășia sub care au primită diarulă nostru până acuma.

Domnii ce se aboneză din nou să binevoiască a scrie adresa lămurită și să arate și posta ultimă.

Dacă se ivescă iregularități la primirea diarului onor. abonați suntă rugați a ne înconștința imediată prin carte postale, ca în cătu depinde dela noi, să se delătoreze.

ADMINISTR. „GAZ. TRANS“

Mersulu trenurilor

Valabilu dela 1 Iuniu st. n. 1886.

pe linia Predealu-Budapesta și pe linia Teiușu-Aradu-Budapesta a calei ferate orientale de stată reg. ung.

Large table with multiple columns and rows showing train schedules and fares for routes: Predealu-Budapesta, Budapesta-Predealu, Teiușu-Aradu-Budapesta, Budapesta-Aradu-Teiușu, Aradu-Timisoara, Simeria (Piski) Petroșeni, Timisoara-Aradu, Petroșeni-Simeria (Piski).

Nota: Orele de nopțe suntă cele dintre liniile grăse.

Tipografa ALEXI Brașov. Hărtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernesci